

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 1P/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200430
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8622200430.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana KESELICOVÁ, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Q. B., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX, zastúpená opatrovníkom Y. práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, dieťa rodičov matky F. B., rod. G., nar. X.X.XXXX, bytom I. XX, toho času Q. XXX, XXX XX A., zastúpená JUDr. Ľubomírom Hudákom, advokátom, Mierová 87, 066 01 Humenné a otca V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX A., o návrhu otca na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 4P/7/2020-64 zo dňa 18.2.2020 vo výroku I. o výživnom tak, že

II. Matka maloletej F. B., rod. G., nar. X.X.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej Q. B., nar. XX.X.XXXX zvýšeným výživným zo sumy XX eur na sumu XXX eur mesačne od 18.3.2022, splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca pod následkami výkonu rozhodnutia.

III. Nedoplatok na výživnom na maloletú Sofiu Bačovú, nar. 17.1.2006 vo výške 458 eur za obdobie od 18.3.2022 do 21.9.2022 súd povoľuje matke maloletého splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na súde dňa 18.3.2022 sa domáhal zvýšenia výživného na maloletú Q. B., nar. XX.X.XXXX.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Svidník č.4P/7/2020 zo dňa 18.2.2020 bola odporkyňa zaviazaná prispievať na výživu mal. Q. B., nar. XX.X.XXXX sumou 85 eur mesačne. F. Q., nar. XX.X.XXXX navštevuje 1. ročník O.

-2- 1P/12/2022

akadémie v X. na B. ulici č.XX. Jej mesačné výdavky sú nasledovné: strava v škole 30 eur / mesačne, strava doma (raňajky, desiaty a večere, víkend) 150 eur / mesačne, poisťka + sporenie 40 eur / mesačne, telefón 16 eur/ mesačne faktúra, cestovné náklady do školy 42,02 eur / mesačne, mesačný študentský lístok: 9,95 eur, hyg. potreby 20 eur / mesačne, školské potreby 30 eur / mesačne, oblečenie 45,- eur / mesačne vreckové 30 eur/ mesačne, tenisová raketa: 95,95 eur, výlety 200 eur/ ročne, koničky - tenis 35 eur/ mesačne, šošovky na 4 mesiace - 43eur /rok: 129 eur. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou. Navrhovateľ uviedol, že si plní voči maloletej vyživovacia povinnosť dobrovoľne, a to predovšetkým zabezpečením stravy, ubytovania, vreckového a pod. Mesačne z toho

platí 173, 20 eur hypotekárny úver, 149,07 eur úver z rozvoja bývania, 152,90 eur inkaso, 12 eur internet, 17,60 eur satelit, poisťka + sporenie 40 eur, dokopy to je 544,77 eur. Nakoľko ešte nemá poriešené BSM o vyporiadaní majetku, odporkyňa neprispieva žiadnou sumou na splácaní ich spoločných úverov a všetko to musí uhrádzať z vlastných zdrojov. Preto si myslí, že výška výživného odporkyne je nedostatočná aj s ohľadom na fakt, že výživné je v súčasnosti jedinou formou ako sa odporkyňa podieľa na starostlivosti maloletej. Nestretáva sa s maloletou už viac ako 4 roky a nejaví o ňu žiadny záujem.

3. Odporkyňa vo svojom vyjadrení k návrhu doručeného súdu dňa 19.9.2022 uviedla mesačné náklady, a to: auto benzín: 100 eur, splátka za auto: 156,48 eura, oblečenie: 150 eur, hygienické potreby: 60 eur, strava + náklady: 458,44 eur, Sofia: 85 eur.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/7/2020 a zistil tento skutkový stav:

5. Z rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 4P/7/2020 zo dňa 18.2.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.3.2020 súd zistil, že súd zaviazal matku F. B., rod. G. prispievať na výživu maloletej Q. B. zvýšeným výživným zo sumy 30,00 eur na sumu 85,00 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

6. Z odôvodnenia predmetného rozsudku súd zistil, že v čase rozhodovania súdu bol priemerný mesačný príjem matky 609,99 eura.

7. Navrhovateľ predložil listinné dôkazy preukazujúce výdavky na maloleťu na č.l. 3 a nasl. a to: telekomunikačné služby v sume 16 eur, internet 12 eur, náklady spojené so štúdiom od začiatku školského roka 2021/2022 v sume 257,50 eura, platba za televíziu v sume 17,60 eura a poistenie 40 eur mesačne (platby inkasom).

8. Z potvrdenia (č.l.10 spisu) o návšteve školy - Hotelová akadémia, Baštová 32, 080 85 Prešov je zrejme, že maloleťá Q. B. je v školskom roku 2021/2022 žiakom školy.

9. Z potvrdenia (č.l.7 spisu) Hotelovej akadémie, Baštová 32, 080 01 Prešov vyplýva, že maloleťá Q. B. mala náklady spojené so štúdiom na škole od začiatku školského roka 2021/2022 v celkovej sume 257,50 eura.

10. Z daňového priznania dane z príjmov navrhovateľa za rok 2021 vyplynulo, že tento dosiahol príjmy vo výške 133 403,60 a výdavky v sume 129 742,14 eura. Za uvedené obdobie navrhovateľovi daňová povinnosť nevznikla.

-3- 1P/12/2022

11. Medzi rodičmi maloletej nebolo sporné, že jediným spôsobom, ako odporkyňa prispieva na výživu a výchovu maloletej je platba výživného v sume 85 eur mesačne.

12. Ako ďalšie mesačné výdavky na maloleťu žalobca uviedol: stravovanie v škole 30 eur, stravovanie doma 150 eur, cestovné náklady do školy 42,02 eur, mesačný študentský lístok v súčasnosti vo výške 13,20 eur, hygienické potreby 20 eur, školské potreby 30 eur, oblečenie 45 eur a vreckové 30 eur. Tieto výdavky odporkyňa žiadnym spôsobom nespochybnila.

13. Za nesporné teda považoval súd výdavky na maloleťu v sume 416 eur (stravovanie v škole 30 eur, stravovanie doma 150 eur, poisťka 40 eur, telefón 16 eur, cestovné náklady do školy 42,02 eur, mesačný študentský lístok v súčasnosti vo výške 13,20 eur, hygienické potreby 20 eur, školské potreby 30 eur, oblečenie 45 eur a vreckové 30 eur). Navyiac, neboli sporené jednorazové školské výdavky v sume 257 eur, priebežné mesačné výdavky na zakúpenie potravín do školy 15 - 20 eur, výdavky na kultúru, šport a výdavky na šošovky pre maloleťu. K odôvodneným výdavkom patria aj výdavky na bývanie (elektrina a plyn 180 eur mesačne) a jeho udržiavanie (splácanie hypotekárneho úveru a úveru z fondu rozvoja bývania).

14. Navrhovateľ na pojednávaní konanom dňa 21.9.2022 uviedol, že maloletá je v 2. ročníku, kde ďalším výdavkom je oblečenie na obsluhu, ktoré potrebuje do školy v sume 106 eur. Taktiež hradí potraviny do školy v sume 15 eur až 20 eur mesačne, ktoré potrebuje na varenie. Maloletá nebyva na internáte, ale denne chodí domov. Navrhovateľ dokladoval cestovné lístky v sume 40,02 eura na trase Prešov - Želmanovce a späť. Mesačný študentský lístok na MHD v Prešove sa zvýšil na sumu 13,20 eura.

15. Odporkyňa na pojednávaní konanom dňa 21.9.2022 uviedla, že žije u svojej mamy spolu so sestrou a bratom. Platí inkaso vo výške 158,44 eura. Ďalšie výdavky má na telefón, benzín, stravu. Jej príjem činí okolo 700-800 eur v závislosti od výšky tržieb. So zdravotným stavom nemá zvýšené výdavky. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Keďže bývajú v dome, tak majú jednorazové výdavky, čo sa týka údržby rodinného domu, taktiež zabezpečenia dreva na kúrenie. Okrem výživného neplatí žiaden nákup vecí pre maloletú dcéru. Podľa jej názoru je schopná platiť 120 eur mesačne výživné na maloletú.

16. Z pracovnej zmluvy na č.l. 48 spisu súd zistil, že odporkyňa je zamestnaná v spoločnosti COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo ako pokladnička s dohodnutou mzdou 576 eur a odmenou 3,6% z tržieb za nakúpený tovar.

17. Z potvrdenia COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo, Konštantínova 3, 081 77 Prešov (č.l. 47 spisu), je zrejme, že odporkyňa má čistý priemerný mesačný príjem za obdobie 1/2021-12/2021 v sume 797,18 eura.

18. Z potvrdenia COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo, Konštantínova 3, 081 77 Prešov (č.l. 47 druhá strana spisu), je zrejme, že odporkyňa má čistý priemerný mesačný príjem za obdobie 1/2022-2/2022 v sume 699,30 eura.

-4- 1P/12/2022

19. Odporkyňa predložila listinné dôkazy preukazujúce mesačné výdavky za telekomunikačné služby v sume 32,32 eura, mesačná splátka úveru v Slovenskej sporiteľni, a.s. v sume 156,48 eura (podľa tvrdenia odporkyne na zakúpenie auta).

20. Z čestného prehlásenia (č.l. 48 spisu druhá strana) zo dňa 16.9.2022 je zrejme, že matka odporkyne potvrdila, že odporkyňa platí inkaso v sume 158,44 eura ako aj miestne dane a poplatky.

21. Odporkyňa navrhla určiť výživné v sume 120 eur mesačne, v prípade nedoplatku na výživnom požiadala o splátkový kalendár.

22. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné na sumu 150 eur mesačne.

23. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

24. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Výživou sa rozumie zaobstarávanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výživné sa určuje podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Súd určuje začiatok plnenia vyživovacej povinnosti povinného rodiča ku dňu, kedy výživné prestal plniť alebo plnil v nedostatočnom rozsahu, pričom musí prihliadnuť na to, ako tento rodič dobrovoľne prispieval na výživu maloletého. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť, ktoré sa počítajú odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom súd nie je viazaný návrhom. Pri určovaní výživného za minulé obdobie súd zisťuje,

-5- 1P/12/2022

aké boli konkrétne schopnosti, možnosti, zárobkové pomery povinného, potreby dieťaťa, prihliada na už poskytnuté plnenia a hodnotí aj ďalšie zákonné kritériá.

28. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažná zmena pomerov.

29. Súd o návrhu otca na zvýšenie výživného na maloletú rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Za závažnú zmenu pomerov, ktorá súdu umožňuje zmeniť pôvodné rozhodnutie o výške výživného považuje súd vyšší vek maloletej (od času posledného rozhodovania uplynulo dva a pol roka).

30. Maloletá je študentkou 2. ročníka Hotelovej akadémie v Prešove a teda vzrástli výdavky na uspokojovanie jej odôvodnených potrieb a ďalej je to aj celkový rast životných nákladov. Ďalšou závažnou zmenou pomerov je zvýšenie príjmu na strane matky, ktorej priemerná čistá mzda v čase posledného rozhodovania bola vo výške 609,99 eura a v súčasnosti je vo výške 797,18 eura, čo vyplýva zo mzdových listov matky, ako aj jej vyjadrenia, že poberá čistú mzdu vo výške 700 až 800 eur podľa výšky tržieb.

31. Nebolo sporné medzi účastníkmi, že matka na maloletú nijakým iným spôsobom neprispieva. Matka si musí uvedomiť, že v rámci rodičovskej zodpovednosti za zdravý vývoj maloletej musí urobiť všetko preto, aby mohla adekvátne finančne prispievať na uspokojovanie jej vývojových potrieb, pričom je všeobecne známe, že zabezpečovanie životných potrieb vyvíjajúceho sa dieťaťa je omnoho nákladnejšie a nie je ich možné pokryť len určeným výživným.

32. Na druhej strane otec zabezpečuje všetky potreby maloletej spočívajúce v zabezpečení bývania pre maloletú, stravovania, hygieny, obliekania, zdravotnej starostlivosti, školských potrieb a vzdelávania, športu, záujmovej činnosti a pod. Pokiaľ ide o odôvodnené výdavky na maloletú, tieto sú približne na úrovni 500 eur mesačne.

33. Navrhovateľ špecifikoval výdavky na maloletú a to stravovanie v škole 30 eur, stravovanie doma 150 eur, cestovné náklady do školy 42,02 eur, mesačný študentský lístok v súčasnosti vo výške 13,20 eur, hygienické potreby 20 eur, školské potreby 30 eur, oblečenie 45 eur a vreckové 30 eur, telekomunikačné služby v sume 16 eur, internet 12 eur, náklady spojené so štúdiom od začiatku školského roka 2021/2022 v sume 257,50 eura, platba za televíziu v sume 17,60 eura a poistenie 40 eur mesačne (platby inkasom).

34. Tieto výdavky odporkyňa žiadnym spôsobom nespochybnila a súd nemal pochybnosti o ich vynakladaní na maloletú a považoval ich za odôvodnené. K odôvodneným výdavkom navrhovateľa patria aj výdavky na bývanie (elektrina a plyn 180 eur mesačne) a jeho udržanie (splácanie hypotekárneho úveru a úveru z fondu rozvoja bývania).

35. Na druhej strane sa odporkyňa podieľa na výžive maloletej len sumou 85 eur mesačne, ktorá nie je postačujúca v súčasnosti na pokrývanie odôvodnených potrieb maloletej

-6- 1P/12/2022

v 2. ročníku strednej školy. U odporkyne došlo k zvýšeniu priemernej mesačnej čistej mzdy v sume cca 200 eur a pokiaľ ide o odôvodnené výdavky na strane odporkyne, súd zohľadnil predovšetkým výdavky na bývanie v rozsahu cca 40 eur mesačne (inkaso 158,44 eur : 4), pretože sama odporkyňa uviedla, že v rodinnom dome bývajú štyri dospelé osoby, ktoré by sa mali podieľať na platení inkasa. Súd nemôže pri rozhodovaní pri výživnom na maloleté dieťa zohľadňovať to, že odporkyňa sa rozhodla sama znášať platby inkasa. Rovnako všetky osoby, ktoré bývajú v rodinnom dome sú povinné podieľať sa na zabezpečovaní údržby domu, zakupovaním dreva a pod. Výživné ma prednosť pred výdavkami rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, preto súd nezohľadnil výdavky odporkyne na splátky auta v sume 156,48 eura mesačne, ako aj výdavky na oblečenie odporkyne v sume 150 eur mesačne. Podľa názoru súdu príjem odporkyne umožňuje platiť výživné na maloletú v sume 150 eur mesačne, pričom jej z čistej mzdy zostane približne suma 600 eur na zabezpečenie bývania, živobytia, dopravy do práce a ďalších potrieb.

36. Súd zvýšil výživné zo sumy 85 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne od 18.3.2022 (od podania návrhu), splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca pod následkami výkonu rozhodnutia.

37. Nedoplatok na výživnom na maloletú Sofiu Bačovú, nar. 17.1.2006 vo výške 458 eur za obdobie od 18.3.2022 do 21.9.2022 súd povolil matke maloletej splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným k rukám otca, pod následkom straty výhody splátok.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P O U Č E N I E : Odvolanie sa podáva lehote 15dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

-7- 1P/12/2022

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).